

Heikko tulos kolmannelta neljännekseltä

Yhteenveto vuoden 2008 kolmannen vuosineljänneksen avainluvuista

- Liikevaihto nousi 2,7 % ja oli 559,7 miljoonaa euroa (545,2 milj.)
- Matkustajaliikenteen kasvu henkilökilometreissä edellisvuoteen verrattuna 1,3 %, matkustajakäyttöaste nousi 2,5 prosenttiyksikköä 79,8 prosenttiin (77,3)
- Lentotoiminnan yksikkötuotot laskivat 2,2 %, yksikkökustannukset nousivat 4,8 %
- Liiketappio oli 24,8 miljoonaa euroa (liikevoitto 59,9 milj.)
- Toiminnallinen tulos eli liikevoitto ilman myyntivoittoja, kertaluonteisia eriä ja johdannaisten käyvän arvon muutoksia oli 2,8 miljoonaa euroa (39,2 milj.)
- Tulos ennen veroja oli -22,3 miljoonaa euroa (55,9 milj.)
- Nettovelkaantumisaste syyskuun lopussa oli -8,7 % (17,7 %) ja leasingvastuilla oikaistu nettovelkaantumisaste 51,1 % (103,3 %)
- Taseen rahavarat tilikauden lopussa olivat 374,0 miljoonaa euroa (257,1 milj.)
- Omavaraisuusaste 46,2 % (37,5 %)
- Oma pääoma/osake 7,54 euroa (7,68)
- Tulos/osake -0,15 euroa (0,41)
- Sijoitetun pääoman tuotto 5,5 % (9,3 %) (rullaava 12 kk)

Osavuosituloksissa vuoden 2007 vertailuluvut esiintyvät sulkeissa kuluvan vuoden luvun perässä.

Toimitusjohtaja Jukka Hienonen osavuosituloksesta:

Vuodenkierrossa normaalisti paras vuosineljännes suli käsiin. Pääasialliset tekijät olivat historiallisen kallis polttoaine ja laskusuhdanteen heikentämä lentolippujen keskihinta. Polttoaineen hinnan lasku kvartaalin loppua kohden ehti auttaa vain rajallisesti.

Kysyntä on sinänsä hyvällä tasolla, mutta aiempaa useammin liikematkustajien sijasta koneet ovat täyttyneet vähemmän lipustaan maksavista vapaa-ajan matkustajista.

Kannattavan liiketoiminnan edellytykset käyvät yhä ohuemmiksi. Tässä tilanteessa olemme hakeneet kustannussäästöjä toimintaa järkeistämällä sekä toiseksi suurimmasta kuluerästä, henkilöstökustannuksista.

Tavoitteenamme oli saada aikaan joustoa tilapäisellä palkanalennuksella, mutta henkilöstöjärjestöt antoivat ehdotukseen selvän ei-vastauksen. Siksi olemme jatkaneet YT-prosessia säästöjen saamiseksi vähentämällä työpaikkoja sekä lomauttamalla henkilöstöä. Mikäli tämä ei riitä, leikkaamme kapasiteettiamme vielä lisää.

Olemme siirtyneet toimialalla selvästi uuteen vaiheeseen. Liikkeiden rajuus ravistelee nyt lentoyhtiöiden elinkelpoisuutta ennen näkemättömällä tavalla. Talouden syklit tulevat ja menevät, mutta olennaista on se, missä kunnossa matalasuhdanteesta tullaan ulos. Yhtiöt, joilla on toimiva strategia, ja jotka sopeutuvat nopeimmin muuttuneisiin oloihin selviävät vähimmin naarmuin.

Uskomme edelleen Aasian-strategiaamme. Se on elinehtomme tulevina vuosina. Emme voi vaikeinakaan aikoina antaa pois paikkaamme yhtenä Euroopan merkittävimpänä Aasia-operaattorina. Tehtävämme on nyt saada hiottua kannattavuutemme kestävä kehityksen pohjalle.

Näissä oloissa toivoisi, että myös EU-päätäjät vaalisivat maailmantalouden kannalta merkittävän liikennelajin pitkäjänteistä kehittämistä. Eurooppalaista lentoliikennettä ollaan viemässä päästökauppaan sidotuina käsin ja jaloin. Vaikka päästökauppa järjestelmänä ohjaa parhaiten lentoliikenteen ympäristövaikutuksia, nyt suunniteltu, pelkästään EU:ta koskeva malli vie eurooppalaisilta lentoyhtiöiltä kilpailukyyn. Lentoliikenne on marginaalinen kasvihuonekaasujen tuottaja (alle 2 % päästökuormasta) mutta oleellinen osa monien teollisuudenalojen logistiikkaa maailmanlaajuisesti.

EU-päätäjillä olisi mahdollisuus toteuttaa 40 vuotta vireillä ollut yhtenäinen lennonjohtojärjestelmä Euroopassa, mikä toisi välittömästi 12 prosentin polttoainesäästöt ja päästövähennykset reittien suoristuksessa ja odotuskuvioiden vähentyessä.

Lentoliikenteen tuloskehitys tänä ja ensi vuonna tulee olemaan suurten haasteiden edessä emmekä me Finnairissa ole immuuneja toimialan tilanteelle. Toteutamme kuitenkin suunnittelemaamme investoinnit uusiin lentokoneisiin ja haemme organisaatiostamme tehoja, jotta olemme iskukykyisiä suhdanteen kääntyessä jälleen ylöspäin.

Markkinat ja yleiskatsaus

Finnairin tulos laski kolmannella vuosineljänneksellä selvästi edellisvuodesta. Syynä ovat korkea polttoaineen hinta sekä heikentynyt keskituotto. Samaan aikaan kustannusjoustoja ei ole saatu aikaan samassa määrin.

Lentoliikenteen kannattavuuskehitys on heikentynyt edelleen kolmannella vuosineljänneksellä. Kuluvan vuoden öljynhintapiikki osui heinäkuulle ja suurimman osan vuosineljänneksen hinta taso oli yli 100 dollaria tynnyriltä.

Toimialan kilpailutilanne ei ole mahdollistanut hinnankorotuksia, joita kallistunut polttoaine edellyttäisi terveen kannattavuuden ylläpitämiseksi. Ilmakuljetusliitto IATA arvioi lentoyhtiöiden yhteenlasketun tappion olevan tänä vuonna noin viisi miljardia dollaria.

Maailmantalouden tilanteen vuoksi lentomatkustuksen kysynnän kasvu on hiipunut ja on painottunut halvimpiin hintaluokkiin. Eurooppalaisten lentoyhtiöiden kysyntä kasvoi tammi-syyskuussa runsaan prosentin verrattuna viime vuoteen. Tarjonnan kasvu oli kuitenkin vielä yli kolme prosenttia, mikä on heikentänyt matkustajakäyttöastetta. Syyskuussa kysyntä kääntyi laskuun.

Finnairin liikenteessä kysyntä on edelleen kasvanut. Myös käyttöasteet ovat olleet heinä-syyskuussa edellisvuotta korkeammat, mutta hintataso on laskenut. Finnairin reittiliikenteen keskituotto henkilökilometriltä laski kolmannella vuosineljänneksellä

noin neljä prosenttia. Lentolippujen keskihinnan heikentyminen ja Yhdysvaltain dollarin vahvistuminen ovat laimentaneet merkittävästi polttoaineen viimeaikaisesta hinnan laskusta syntynyttä hyötyä.

Finnairin reittiliikenteen kapasiteettia Euroopan- ja Aasian-liikennelajeissa on kasvatettu alkuperäisiä suunnitelmia maltillisemmin. Finnairin markkinaosuus Eurooppa-Aasia-liikenteessä kasvoi silti enemmän kuin kilpailijoilla.

Finnairissa käynnistettiin keväällä 50 miljoonan euron säästöohjelma. Ohjelman osana aloitettiin myös YT-menettely, jossa yhdessä henkilöstön kanssa haettiin tuottavuusparannus- ja säästökohteita. Henkilöstön osuudeksi suunniteltu 25 miljoonan euron säästö on vielä osin identifioimatta.

Muista prosesseista saatava osuus on sen sijaan jo toteutuksessa. Muun muassa alihankinta- ja palveluntarjoajasopimuksia on neuvoteltu uudelleen säästöjen aikaan saamiseksi.

Toiminnan laatu sekä liikenteen täsmällisyys ja säännöllisyys ovat parantuneet kolmannen neljänneksen aikana selvästi.

Taloudellinen tulos 1.7.–30.9.2008

Liikevaihto nousi vuoden kolmannella neljänneksellä 2,7 prosenttia ja oli 559,7 miljoonaa euroa (545,2 milj.). Konsernin toiminnallinen liiketulos ilman käyttömaisuuden myyntivoittoja, kertaluonteisia eriä ja johdannaisten käyvän arvon muutoksia laski runsaat 36 miljoonaa euroa 2,8 miljoonaan euroon (39,2 milj.). Oikaistu liikevoittomarginaali oli 0,5 prosenttia (7,2). Tulos ennen veroja oli -22,3 miljoonaa euroa (55,9 milj.). Kolmannen vuosineljänneksen tulos osaketta kohden oli -0,15 euroa (0,41).

Öljyn hinnan laskusta johtuen johdannaisten käyvän arvon muutoksista kirjattiin vuosineljänneksen tulokseen 26,1 miljoonan euron (-3,4 milj.) tulosta heikentävä erä, joka kasvattaa merkittävästi Muut kulut -erää. Johdannaisten käyvän arvon muutoksilla ei ole rahavirtavaikutusta.

Heinä-syyskuussa Finnairin matkustajaliikenteen kapasiteetti kasvoi 4,3 prosenttia ja myydyt henkilökilometrit 7,6 prosenttia, Aasian-liikenteen myydyt henkilökilometrit kasvoivat 13,1 prosenttia ja lomaliikenteen suorite 10,9 prosenttia. Koko liikenteen matkustajakäyttöaste nousi edellisvuodesta 2,5 prosenttiyksikköä 79,8 prosenttiin. Kuljetetun rahdin määrä kasvoi 0,7 prosenttia.

Reitti- ja lomaliikenteen yhteenlasketut yksikkötuotot henkilökilometriltä laskivat 3,9 prosenttia. Tuotto matkustajaa kohden nousi 2,0 prosenttia. Rahtiliikenteen yksikkötuotot tonnikipometriltä nousivat 9,9 prosenttia johtuen kohonneiden kustannusten vuoksi kerätyistä polttoainelisämaksuista. Matkustaja- ja rahtiliikenteen painotettu yksikkötuotto laski 2,2 prosenttia.

Euromääräiset toimintakulut nousivat jakson aikana 15,0 prosenttia. Lentotoiminnan yksikkökustannukset nousivat 4,8 prosenttia.

Polttoainekustannusten nousu kohdistui erityisesti kolmanteen vuosineljännekseen. Polttoainekustannukset nousivat heinä-syyskuussa 35,8 prosenttia ja lennettyä tonnikipometriäkin kohden 27,5 prosenttia. Polttoainekulut eliminoituina lentotoiminnan yksikkökustannukset laskivat 3,4 prosenttia.

Kaluston aineostojen ja huollon 14,7 prosentin nousu sekä muut vuokrat -erän 16,9 prosentin lasku johtuvat jaksotuskorjauksista kolmannella vuosineljänneksellä. Valmismatkatuotannon kulujen nousu sekä kolmannella neljänneksellä että tammi-syyskuussa johtuu volyymin ja hintatason noususta. Myynti- ja markkinointikulujen 25,7 prosentin kasvu heijastaa Finnairin lisääntynyttä panostusta tunnettuuden lisäämiseen Suomen ulkopuolisilla markkinoilla.

Taloudellinen tulos 1.1. –30.9.2008

Vuoden 2007 tammi-syyskuun vertailulukuihin sisältyy FlyNordicin talous- ja suoriteluvut kuuden ensimmäisen kuukauden osalta.

Liikevaihto nousi tammi-syyskuussa 4,4 prosenttia ja oli 1 682,3 miljoonaa euroa (1 611,8 milj.). Vertailukelpoinen liikevaihdon kasvu ilman kesäkuussa 2007 myytyä FlyNordicia oli 7,1 prosenttia. Konsernin toiminnallinen liiketulos ilman käyttömaisuuden myyntivoittoja, johdannaisten käyvän arvon muutoksia ja kertaluonteisia järjestelykuluja laski 19,1 miljoonaan euroon (72,2 milj.). Oikaistu liikevoittomarginaali oli 1,1 prosenttia (4,5 %). Tulos ennen veroja oli 4,4 miljoonaa euroa (103,7 milj.). Liiketoiminnan nettorahavirta laski tammi-syyskuussa 168,7 miljoonasta eurosta 70,2 miljoonaan euroon. Tammi-syyskuun tulos osaketta kohden oli 0,02 euroa (0,77).

Johdannaisten käyvän arvon muutoksilla oli 13,6 miljoonaa (-14,3 milj.) euroa vuoden ensimmäisen yhdeksän kuukauden raportoitua tulosta heikentävä vaikutus. Käyttömaisuuden myyntivoitot olivat tammi-syyskuussa 5,0 miljoonaa euroa (28,7 milj.)

Tammi-syyskuussa matkustajaliikenteen kapasiteettia lisättiin 8,6 prosenttia ja myytyjen henkilökilometrien määrä kasvoi 6,9 prosenttia, Aasian-liikenteen kysyntä nousi 17,4 prosenttia. Koko liikenteen matkustajakäyttöaste laski edellisvuodesta 1,5 prosenttia 74,8 prosenttiin. Kuljetetun rahdin määrä kasvoi viime vuodesta 10,0 prosenttia.

Konsernin matkustajaliikenteen yhteenlasketut yksikkötuotot henkilökilometriltä laskivat 3,2 prosenttia. Tuotto matkustajaa kohden nousi 11,1 prosenttia. Rahtiliikenteen yksikkötuotot tonnikipometriltä nousivat 6,8 prosenttia. Matkustaja- ja rahtiliikenteen painotettu yksikkötuotto laski 3,2 prosenttia.

Euromääräiset toimintakulut nousivat jakson aikana 9,6 prosenttia. Lentotoiminnan yksikkökustannukset tarjotulta tonnikipometriltä laskivat 1,7 prosenttia.

Henkilöstökulut ovat kokonaisuutena pysyneet edellisvuoden tasolla. Palkkakustannukset ovat nousseet kuitenkin noin viisi prosenttia työntekijää kohden. Vastaavasti henkilökuluja ei ole kuormittanut tänä vuonna osake- ja

voittopalkkiovaraukset, joita viime vuoden yhdeksän ensimmäisen kuukauden aikana tehtiin noin 11 miljoonaa euroa.

Investoinnit, rahoitus ja riskienhallinta

Investoinnit tammi-syyskuussa olivat 219,7 miljoonaa euroa (264,3 milj.). Investointeihin sisältyy muun muassa kaksi Embrarer 190 -lentokonetta ja kaksi kaukoliikenteen Airbus A340 -konetta. Ennakkomaksut mukaan lukien lentokalusto- ja liitännäisinvestointien rahavirtavaikutus kolmannella vuosineljänneksellä oli noin 152,1 miljoonaa euroa.

Uusien lentokoneiden hankintaohjelman ja liitännäisinvestointien rahavirtavaikutus vuonna 2008 on noin 250 ja vuonna 2009 yli 400 miljoonaa euroa. Lopullinen investointien määrä riippuu siitä, mikä määrä lentokoneista hankitaan operatiivisella leasingisopimuksella.

Syyskuun lopussa taseen rahavarat olivat 374,0 miljoonaa euroa (257,1 milj.). Sovittujen, mutta toistaiseksi käyttämättömien luottolupausten määrä on yhteensä 295 miljoonaa euroa, joka sisältää lokakuussa saadun 60 miljoonan dollarin luottolupauksen Pohjoismaiden Investointipankilta (NIB). Tämän lisäksi Finnairilla on Euroopan Investointipankilta 250 miljoonan euron luottolupaus, joka edellyttää pankkitakausta.

Velkaantumisasaste (gearing) laski viime vuoden joulukuussa toteutetun osakeannin ansiosta viime vuoden syyskuun lopun 17,7 prosentista velattomaksi eli -8,7 prosenttiin. Leasingvastuilla oikaistu nettovelkaantumisasaste oli 51,1 prosenttia (103,3). Omavaraisuusaste vastaavasti nousi edellisvuodesta 8,7 prosenttiyksikköä ja oli 46,2 prosenttia.

Finnairin hallituksen hyväksymän rahoituksen riskienhallintapolitiikan mukaisesti yhtiö on suojannut reittiliikenteen lentopetroliostoista 76 prosenttia seuraavat kuusi kuukautta ja tämän jälkeen seuraavat 24 kuukautta alenevalla suojausasteella. Finnair Lomalennot hintasuojaa sovitun liikenneohjelman mukaista polttoaineen kulutusta suojauspolitiikan puitteissa. Polttoaineen hintasuojauksen instrumenttina käytetään pääosin lentopetrolin ja kaasuöljyn (gasoil) hintaan sidottuja johdannaisia.

IFRS-säännösten mukaisesti Finnairin tuloslaskelman Muut kulut -erään sisältyy erääntyvien johdannaisten käyvän arvon muutos vuosineljänneksen aikana. Kyseessä on IFRS-tilinpäätöskäytännön mukainen arvostustappio, joka ei ole realisoitunut eikä sillä ole rahavirtavaikutusta. Heinä-syyskuussa johdannaisten käyvän arvon muutos oli -26,1 miljoonaa euroa, kun se tammi-syyskuussa oli -13,6 miljoonaa euroa.

Toiminnalliseen liikevoittoon sisältyy tammi-syyskuussa 66 miljoonaa euroa johdannaisten realisoituneita tuottoja, jotka ovat näkyneet pääosin tuloslaskelman polttoainerivillä ja osin muut kulut -rivillä. Luku pitää sisällään sekä valuutta- että polttoainejohdannaiset.

Omaan pääomaan sisältyy vaihtelevana eränä suojausrahasto, jonka arvoon öljynhinnan- ja valuuttamuutokset vaikuttavat suoraan. Erän arvo oli

tilinpäätöshetkellä 35 miljoonaa euroa, mikä sisältää valuutta- ja polttoainejohdannaiset vähennettynä laskennallisilla veroilla.

Yhdysvaltain dollarin heikentyminen suhteessa euroon verrattuna edellisvuoden vastaavaan aikaan on vaikuttanut Finnairin kolmannen neljänneksen toiminnalliseen tulokseen positiivisesti. Valuuttasuojaukset huomioiden vaikutus on yhdeksän miljoonaa euroa. Syyskuun lopussa seuraavan 12 kuukauden suojausaste dollarikorille oli 67 prosenttia.

Osakkeet ja osakepääoma

Yhtiön markkina-arvo 30.9.2008 oli 517,7 miljoonaa euroa (1 038,4 milj.) ja päätöskurssi oli 4,04 euroa. Tammi-syyskuun aikana Finnair Oyj:n osakkeen ylin kurssi NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä oli 8,49 euroa (14,35), alin kurssi 3,95 euroa (10,86) ja keskipurssi 6,32 euroa (12,86) ja osakkeita vaihdettiin 57,7 miljoonaa kappaletta (13,8 milj.) arvoltaan 365,0 miljoonaa euroa (177,5 milj.). Katsauskauden lopussa Suomen valtio omisti yhtiön osakkeista 55,8 (55,8) prosenttia, ulkomaisten ja hallintarekisteröityjen osuus oli 17,7 (32,9) prosenttia.

Vuoden alussa Finnairilla oli 151 903 kappaletta aikaisempina vuosina hankittua Finnairin osaketta. 11.2.-17.3.2008 Finnair hankki 598 097 kappaletta omia osakkeita 22.3.2007 pidetyn yhtiökokouksen valtuutuksen perusteella. 27.3.2008 pidetty varsinainen yhtiökokous myönsi hallitukselle valtuudet vuoden ajaksi enintään 5 000 000 oman osakkeen hankkimiseen ja enintään 5 500 000 oman osakkeen luovuttamiseen. Valtuutuksen käsittämien osakkeiden osuus on vähemmän kuin viisi prosenttia yhtiön osakemäärästä. Valtuutuksen nojalla Finnair luovutti 9.5.2008 yhteensä 327 693 kappaletta omaa osaketta osakepalkkiojärjestelmän 2007-2009 piiriin kuuluville henkilöille vuodelta 2007 maksettavina osakepalkkioina. Yhtiön hallussa 30.9.2008 oli 422.307 omaa osaketta eli 0,3 % osakkeista.

Henkilöstö

Tammi-syyskuun aikana Finnair-konsernin henkilömäärä oli keskimäärin 9614, mikä oli 0,8 % enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Reittiliikenteessä työskenteli 4254 ja lomaliikenteessä 456 henkilöä. Tekniikan, cateringin- ja maapalveluiden yhteenlaskettu henkilöstö oli 3658 ja matkapalveluiden 1095. Muissa toiminnoissa työskenteli 151 henkilöä.

Finnair-konsernin palveluksessa oli syyskuun lopussa ulkomailla noin 800 henkilöä, joista 300 työskenteli Finnairin matkustaja- ja rahtiliikenteen myynti- ja asiakaspalvelutehtävissä. 500 henkilöä on Baltian-maissa ja Venäjällä toimivien matkatoimistojen ja matkanjärjestäjien palveluksessa sekä oppaina Aurinkomatkojen lomakohteissa. Ulkomaan henkilöstö sisältyy konsernin kokonaismäärään.

Kesäkuussa Finnair-konsernissa aloitettiin henkilöstön kanssa YT-neuvottelut, jotka tähtäsivät noin viiden prosentin säästöihin palkkakuluissa. Tavoite vastaa noin 500 työpaikan vähentämistä.

Syyskuun alussa henkilöstöjärjestöille esitettiin kolme vaihtoehtoa 25 miljoonan euron säästötavoitteiden saavuttamiseksi. Vaihtoehdot perustuivat määräaikaiseen palkanalennukseen tai lomarahoista luopumiseen. Henkilöstöjärjestöt hylkäsivät työnantajan ehdotukset, joilla olisi voitu minimoida työpaikkojen vähennykset.

YT-neuvottelut jatkuvat edelleen. Säästöjä esitetään nyt toteutettaviksi yksikkökohtaisesti irtisanomisin ja lomautuksin.

Yhtiö varautuu loppuvuonna sekä ensi vuonna tuotannon supistuksiin, jotka koskevat kaikkia liikennelajeja. Supistuksia toteutetaan kysynnän kehityksen mukaan.

Lentäjien työehtosopimus päättyi huhtikuun lopussa. Suomen Liikenneentäjälliiton kanssa neuvoteltiin kesäkuun alussa kuuden kuukauden mittainen työehtosopimus, nykyinen työehtosopimus päättyy marraskuun lopussa 2008. Neuvottelut uuden sopimuksen aikaansaamiseksi ovat käynnissä.

Muutokset laivastossa

Finnair-konsernin laivastoa hallinnoi Reittiliikenne-liiketoiminta-alueeseen kuuluva Finnair Aircraft Finance Oy. Syyskuun lopussa Finnair-konsernilla oli liikenteessä yhteensä 66 lentokonetta. Finnairin koko laivaston keski-ikä on 6,3 vuotta ja Euroopan-liikenteessä olevan kaluston alle viisi vuotta.

Finnairin laajarunkolaivasto kasvoi toukokuussa yhdellä Airbus A340 -koneella. Toinen A340 -kone liittyi Finnairin laivastoon heinäkuussa. Yksi Boeing MD-11 -kone poistuu Finnairin laivastosta lokakuussa.

Laajarunkokaluston uudistaminen jatkuu vuonna 2009 siten, että uusia Airbus A330-300 -kaukoliikennekoneita hankitaan viisi ja vuoden 2010 alussa kolme. Boeing MD-11 -koneet poistuvat Finnairin laivastosta vuosina 2009–2010, kolme konetta kumpanakin vuonna. Vuonna 2010 koneet poistuvat maaliskuun loppuun mennessä.

Vuoden 2009 ensimmäisellä neljänneksellä Finnairin laivastoon liittyi kaksi uutta satapaikkaista Embraer 190 -konetta. Toisaalta kolme pienempää 170-mallin konetta otetaan pois liikenteestä vuonna 2009, kaksi tammikuussa ja yksi vuosipuoliskon loppupuolella heikentyneen kysynnän vuoksi.

Ympäristö

Euroopan Unionin parlamentti teki heinäkuussa päätöksen lentoliikenteen liittämiseksi osaksi päästökauppaa vuodesta 2012 alkaen. Tehty ratkaisu lisää etenkin eurooppalaisten lentoyhtiöiden kustannuksia.

Lentoliikenteen vapaat päästöoikeudet jaetaan vuoden 2004–2006 toteutuneiden hiilidioksidipäästöjen perusteella. Tähän sisältyy jo Kioton sopimuksessa määritelty 20 prosentin vähennystavoite hiilidioksidipäästöjen osalta.

Päästökauppa ja kallistunut polttoaine nostavat lentoyhtiöiden kustannuksia. Moderni laivasto on tehokas polttoaineen kulutuksen sekä niukka kasvihuonekaasu- ja melupäästöjen osalta. Finnair on uudistanut lentokalustoaan systemaattisesti

vuodesta 1999 lähtien. Euroopan- ja kotimaanliikenteen Airbus A320- ja Embraer -koneperheet edustavat uusinta teknologiaa. Lomaliikenteen Boeing 757-koneet ovat energiatehokkaita, ja Finnairin asentamat kärkisiivekkeet vähentävät lentopetrolin kulutusta viisi prosenttia.

Viime vuonna käynnistynyt kaukoliikennelaivaston uudistaminen jatkuu Boeing MD-11 -koneiden korvaamisella uusilla vähäpäästöisillä Airbus A330 -koneilla. Ohjelma saatetaan päätökseen kevääseen 2010 mennessä. Ensi vuosikymmenen laivaston kasvu toteutetaan uuden teknologiasukupolven koneilla.

Liiketoiminta-alueiden kehitys kolmannella neljänneksellä

Finnair-konsernin tilinpäätöksen ensisijainen segmenttiraportointi perustuu liiketoiminta-alueisiin. Raportoitavat liiketoiminta-alueet ovat Reittiliikenne, Lomaliikenne, Lentotoimintapalvelut ja Matkapalvelut.

Reittiliikenne

Liiketoiminta-alue vastaa reittimatrustajaliikenteen ja rahdin myynnistä, palvelukonsepteista, operatiivisesta lentotoiminnasta ja lentokaluston hankintaan sekä rahoittamiseen liittyvistä toiminnoista. Reittiliikenne vuokraa lomaliikenteelle sen tarvitsemat miehistöt ja lentokoneet. Liiketoiminta-alueeseen kuuluvat yksiköt ja yhtiöt ovat Finnair Reittiliikenne, Finnair Cargo Oy, Finnair Cargo Terminal Operations Oy sekä Finnair Aircraft Finance Oy. Virolaisen Aero Airlinesin toiminta lopetettiin 6.1.2008.

Liiketoiminta-alueen liikevaihto nousi kolmannella neljänneksellä 3,4 prosenttia ja oli 447,4 miljoonaa euroa (432,6 milj.). Toiminnallinen liikevoitto oli -4,0 miljoonaa euroa (28,8 milj.).

Reittiliikenteen matkustajamäärä heinä-syyskuussa oli runsaat 1,8 miljoonaa eli saman verran kuin edellisvuonna. Reittiliikenteen myytyjen henkilökilometrien määrä kasvoi 7,0 prosenttia kun kapasiteettia kasvatettiin 5,0 prosenttia. Reittiliikenteen matkustajakäyttöaste parani 1,5 prosenttiyksikköä 78,2 prosenttiin.

Kolmannen neljänneksen aikana matkustajareittiliikenteen yksikkötuotto henkilökilometritä laski 4,0 prosenttia edellisvuodesta. Lasku johtuu liikematkustuksen vähentymisestä ja alempituottoisen matkustuksen lisääntymisestä.

Tammi-syyskuussa yksikkötuotto laski 2,9 prosenttia, mikä johtuu pääosin kaukoliikenteen heikentyneestä hintatasosta ja kaukoliikenteen suhteellisen osuuden suurentumisesta kokonaisliikenteessä.

Rahdituotot ovat runsaat kymmenen prosenttia koko reittiliikenteen tuotoista. Rahdin yksikkötuotot nousivat heinä-syyskuussa 9,9 prosenttia huomioiden kaikki liikennelajit. Reittiliikenteen koneissa kuljetetun rahdin kokonaismäärä kasvoi 2,8 prosenttia. Aasian-liikenteessä kuljetetun rahdin määrä nousi edellisvuodesta 10,7 prosenttia. Koko liikenteessä, sisältäen myös vuokratun rahtikonekapasiteetin ja lomaliikenteen, rahdin määrä kasvoi 0,7 prosenttia.

Finnair Cargo Oy:n kannattavuus parani heinä-syyskuussa parantuneen keskituoton myötä. Rahtiliiketoiminnan eurotuottoja kasvattivat Aasian valuuttojen vahvistuminen sekä polttoainelisämaksun sisältävän hintatason nousu. Polttoainelisämaksut kompensoivat kohonneen öljyn hinnan vaikutuksia.

Kansainvälisessä reittiliikenteessä Finnair on kasvattanut markkinaosuuttaan pääkilpailijoihin verrattuna. Kotimaan liikenteessä Finnairin markkinaosuus on laskenut johtuen ensisijaisesti lyhyiden reittien leikkauksista.

Heinä-syyskuun aikana reittiliikenteen lentojen saapumistäsmällisyys parani edellisvuodesta 3,9 prosenttiyksikköä 85,4 prosenttiin (81,5).

Lomaliikenne

Liiketoiminta-alue koostuu Finnairin lomalentotoiminnasta ja Aurinkomatkat -valmismatkayhtiöstä sekä sen virolaisesta matkanjärjestäjästä Horizon Travelista, pietarilaisesta Calypso-matkatoimistosta ja nuorisomatkailuun keskittyvästä takeOFF-brandistä. Aurinkomatkat on Suomen suurin matkanjärjestäjä 37 prosentin markkinaosuudella. Finnair Lomalennoilla on vahva markkinajohtajuus lomamatkustukseen liittyvissä lennoissa. Yksikön asiakkaisiin kuuluvat kaikki merkittävimmät matkanjärjestäjät Suomessa.

Vuoden kolmannen neljänneksen Lomaliikenteen liikevaihto nousi 4,0 prosenttia 93,7 miljoonaan euroon. Lomaliikenne-liiketoiminta-alueen toiminnallinen liikevoitto oli 6,0 miljoonaa euroa (7,8 milj.).

Kolmannella vuosineljänneksellä Finnair Lomalennoilla lensi 344 000 matkustajaa, 8,3 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Henkilökilometreissä laskettu suorite nousi 10,9 prosenttia. Lomalentojen matkustajakäyttöaste nousi 8,1 prosenttiyksikköä 88,2 prosenttiin. Huono kesästä Suomessa lisäsi valmismatkojen kysyntää ja Lomalentojen seat only -myyntiä. Kesäkauden suorat Toronton- ja Bostonin-lennot myivät selvästi edellisvuotta paremmin.

Ensimmäisen yhdeksän kuukauden aikana matkustajia lomalennoilla oli 980 000 eli 10,3 prosenttia nousua edellisvuodesta. Henkilökilometrien kasvu oli 13,3 prosenttia.

Finnair on sopinut matkanjärjestäjien kanssa kiinteät hinnat ja varautuu polttoaineriskien hintasuojauksilla konsernin rahoituspolitiikan mukaisesti.

Aiempina kesinä Finnair Lomalennot on vuokrannut yhdestä kahteen lentokonetta eurooppalaisille lentoyhtiöille. Boeing 757 -kalustoa käytettiin kesäkaudella reittiliikenteessä mm. Rooman- ja Barcelonan-reiteillä.

Talvikaudelle 2008/2009 Finnair Lomalennot on vuokrannut Air Europe -lomalentoyhtiöltä Airbus 330/200 kaukoliikennekoneen Thaimaan lomalentojen varten. Kone korvaa syksyllä konkurssiin menneen XL Airwaysin suunnitellut lennot.

Lentotoimintapalvelut

Liiketoiminta-alue koostuu lentokoneiden huoltopalveluista, maapalveluista sekä konsernin cateringtoiminnoista. Liiketoiminta-alueeseen kuuluu myös valtaosa konsernin kiinteistöomaisuudesta sekä operatiiviseen toimintaan liittyvien kiinteistöjen hallinnoinnin ja ylläpidon sekä toimitilapalvelujen hankinta.

Lentotoimintapalveluiden liikevaihto laski kolmannella vuosineljänneksellä -1,2 prosenttia 108,6 miljoonaan euroon (109,9 milj.). Toiminnallinen liikevoitto heikkeni 0,8 miljoonaa euroa ja oli 1,9 miljoonaa euroa (2,7 milj.).

Finnair Tekniikan kannattavuus on edelleen epätydyttävä. Uusiutuvan konekaluston ylläpito vaatii aiempaa vähemmän henkilötyötunteja. Sen vuoksi Finnair-konsernin ulkopuolisten asiakkuuksien merkitys on kasvamassa. Näistä merkittävin asiakas tällä hetkellä on Aeroflot Cargo.

Finnair Tekniikan asiakkaana ollut yhdysvaltalainen Gemini Air Cargo Inc. ajautui konkurssiin. Prosessin seurauksena Finnairin kolmannen vuosineljänneksen tulokseen kirjattiin 1,5 miljoonan euron tulosta heikentävä erä, joka syntyi käyttöomaisuuden lisäpoistosta. Myyntisaamisten osalta kirjattiin kolmannella vuosineljänneksellä 0,6 miljoonan euron luottotappio aiemmin tehtyjen varausten lisäksi.

Toiminnan laatu ja tuottavuus maapalveluja tuottavassa Northport Oy:ssä ovat parantuneet selvästi, mikä on näkynyt muun muassa jälkeenjääneen matkatavaran määrän merkittävänä laskuna. Työtä yhtiön kannattavuuden parantamiseksi jatketaan.

Finnair Cateringissä uuden tuotantorakennuksen myötä mahdollistuneet prosessien parannukset ovat tehostaneet toimintaa ja parantaneet laatua. Myös kannattavuus on kehittynyt myönteisesti.

Matkapalvelut

Liiketoiminta-alue koostuu konsernin matkatoimistoista; Areasta sekä Suomen Matkatoimistosta ja sen Baltian maissa toimivasta tytäryhtiöstä Estravelista sekä matkatoimistojärjestelmiä integroivasta ja matkailun varausjärjestelmää myyvistä Amadeus Finland Oy:stä. Estravel täytti elokuussa 20 vuotta.

Liiketoiminta-alueen liikevaihto heinä-syyskuussa laski 3,7 prosenttia 18,3 miljoonaan euroon (19,0 milj.), mutta toiminnallinen liikevoitto pysyi ennallaan ollen 1,3 miljoonaa euroa (1,3 milj.). Suomen Matkatoimisto on pystynyt alkuvuonna saamaan merkittäviä uusiasiakkuuksia, jotka näkyvät loppuvuoden myynissä.

Lentomatkustuksen yleinen kysynnän taittuminen sekä yritysten leikkaukset matkustusbudjeteissaan on heikentänyt matkatoimistosektorin kannattavuutta.

Lentoliikenteen palvelut ja tuotteet

Finnairin reittiverkostoa on viime vuosina kehitetty palvelemaan Helsingin kautta kulkevaa Euroopan ja Aasian välistä liikennettä. Samalla suomalaisille tarjoutuu tehokkaat ja monipuoliset yhteydet maailmalle.

Finnairilla on 60 viikoittaista välilaskutonta reittilentoa 10 Aasian-kohteeseen. Finnair aloitti välilaskuttomat lennot Etelä-Korean pääkaupunkiin Souliin. Soulin-reittiä liikennöidään viidesti viikossa. Muut Finnairin Aasian-kohteet ovat Bangkok, Delhi, Mumbai, Hongkong, Nagoya, Osaka, Peking ja Shanghai ja Tokio. Kantonin-reitti lopetettiin talviliikennekauden alkaessa lokakuun lopulla. Kantonin aluetta palvelee päivittäisellä yhteydellä Hongkongiin.

Finnairin Aasian-verkostoon kytkeytyy 45 Euroopan- ja 13 kotimaan kohdetta. Samalla tarjotaan runsas valikoima suoria yhteyksiä Suomesta muualle Eurooppaan. Tulevana talvikautena Aasian ja Euroopan välisiä yhteyksiä lisätään muuttamalla Aasian-lentojen aikatauluja. Tulevan talvikauden tarjontaa on vähennetty vuoden alun suunnitelmiin verrattuna henkilökilometreillä mitattuna noin viisi prosenttia.

Talvikaudella lennettävän toisen päivittäisen Helsingin ja Bangkokin välisen vuoron lähtöaika Helsingistä siirtyy aamusta myöhäiseen iltaan, jolloin jatko-yhteyksien määrä Euroopasta moninkertaistuu. Muutoksen kautta yhteensä noin 40 kaupungista syntyy hyvät yhteydet Bangkokin-reitille. Muutoksen ansiosta myös yhteydet Bangkokin kautta Australiaan paranevat.

Finnairin Delhin- ja Mumbain-reittien lähtöajat siirretään lähemmäksi Euroopan pääaallon saapumisaikoja Helsinkiin. Näin jatko-yhteyskaupunkien määrä Euroopasta Delhiin kaksinkertaistuu.

Viime vuoden talvikaudesta New Yorkin -reitin viikoittaisten vuorojen määrä kasvaa viidestä kuuteen ja Hongkongin-reitin vuoromäärä neljästä päivittäiseksi. Lennot Kantoniin sen sijaan keskeytetään talviliikennekauden alusta. Uutta Soulin-reittiä lennetään talvikaudella neljästi viikossa.

Finnair aloitti syyskuun alussa reittilennot Helsingistä Uralilla sijaitsevaan Jekaterinburgiin. Airbus A319 -koneilla kolmesti viikossa lennettävä reitti on Moskovan ja Pietarin jälkeen kolmas reittilentokohde Venäjällä. Finnair lentää reittiä yhteistyössä Ural Airlinesin kanssa. Kolmen tunnin lentoaika sekä jatko-yhteydet nopeilla vaihtoajoilla reitin molemmissa päissä tekevät reitistä erittäin kilpailukykyisen sekä Venäjällä, Pohjoismaissa että muualla Euroopassa.

Lomalentojen laivasto koostuu seitsemästä Boeing 757 -koneesta sekä reittiliikenteeltä vuokratusta Airbus-kapasiteetista. Kasvaneen kysynnän tarpeisiin Finnair Lomalennot vuokraa talvikaudeksi laajarunkokoneen, jolla lennetään välilaskuttomat lennot Thaimaan Phuketiin. Kesäkaudella Lomalennot lentää tilauslentoliikenteen lisäksi niin sanottuja lomareittejä muun muassa Bostoniin ja Torontoon.

Kesäkuun alussa lentoliikenteessä siirryttiin maailmanlaajuisesti sähköisen lentolipun eli e-lipun käyttöön kaikilla matkoilla. Finnair on ollut e-lipun käyttöönotossa kärkiyhtiöitä. E-lipun käyttö on taloudellisempaa kuin paperilippujen käyttö.

Lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

Öljyn hinnan viimeaikaisesta laskusta huolimatta polttoaineen hinta on edelleen merkittävin kustannusten epävarmuustekijä. Liikevaihtoon vaikuttavat keskeisesti kysynnän sekä lentolippujen ja rahdin keskituottojen kehitys.

Tulosherkkyudet kysynnän ja hinnan muutoksiin ovat merkittäviä. Yhden prosenttiyksikön muutos käyttöasteessa vaikuttaa vuositulokseen yli 15 miljoonaa euroa. Vastaavasti yhden prosenttiyksikön muutos keskihinnassa vaikuttaa myös yli 15 miljoonaa euroa vuositulokseen.

Vuositasolla kymmenen prosentin muutos öljyn hinnassa vaikuttaa polttoainelaskuun reilu 25 miljoonaa euroa Finnairin suojausasteella. Vastaavasti Yhdysvaltain dollarin kymmenen prosentin vahvistuminen euroon nähden heikentää Finnairin suojausasteella tulosta vuositasolla runsaat 15 miljoonaa euroa.

Reittiliikenteessä varauskanta ulottuu vain muutamiin viikkoihin. Maailmantalouden vaikutusta Finnairin kysyntään ja hintatasoon ei voida luotettavasti arvioida pitkällä tähtäyksellä, mutta taloussuhdanteen heikentyminen on merkittävä riski lentomatkustuksen sekä lentorahdin kysynnän kehitykselle.

Neuvottelut 30.11.2008 päättyvästä lentäjien työehtosopimuksesta käydään parhaillaan.

Näkymät

Viimeisellä vuosineljänneksellä reittiliikenteen kapasiteetti henkilökilometreissä kasvaa noin kuusi prosenttia. Aasian-liikenteessä myytyjen henkilökilometrien kasvu ei yllä aiemmin ennakoituun 20 prosenttiin. Vuonna 2009 Finnairin reittiliikenteen kapasiteetin arvioidaan laskevan 1-2 prosenttia tuotantosupistusten seurauksena. Supistuksilla on myös henkilöstövaikutuksia.

Kustannusrakennetta ja toimintaa tehostetaan 50 miljoonan euron tulosparannusohjelmalla, jonka ei arvioida vaikuttavan merkittävästi vielä vuoden 2008 tulokseen. Ohjelmaan liittyen on käynnissä YT-menettely, jossa suunnitellaan noin 500 työpaikan vähentämistä. Osana säästöjä suunnitellaan toteutettavaksi myös lomautuksia.

Lomalentojen myynti matkanjärjestäjille talven kaukomatkojen osalta on kasvanut viime vuodesta.

Lähikuukausina toimialan tilanteen arvioidaan pysyvän erittäin vaikeana epävarman kysyntäkehityksen vuoksi. Finnairin kysynnän arvioidaan pysyvän viime vuoden tasolla, mutta keskituotto reittiliikenteen matkustaja- ja rahtiliikenteessä arvioidaan laskevan edellisvuodesta.

Polttoaineen hinnan lasku hyödyttää Finnairia pitkällä aikavälillä, mutta lyhyellä tähtäyksellä polttoaineen hintasuojaukset vaimentavat hinnan laskun vaikutusta. Viimeisen vuosineljänneksen toiminnallisen tuloksen arvioidaan jäävän tappiolliseksi.

FINNAIR OYJ
Hallitus

Tiedotustilaisuus

Finnair järjestää mediatilaisuuden 31.10.200 klo 11 analyttikotilaisuuden klo 12.30. Paikka on Toimistotorni, Lentäjätie 3, Helsinki-Vantaan lentoasema. Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Hanna-Kaisa Nurmi, puh. (09) 818 4951 tai hanna-kaisa.nurmi@finnair.fi

Finnair Oyj
Viestintä
Christer Haglund
viestintäjohtaja

Lisätietoja antavat:

talousjohtaja Lasse Heinonen
puh. (09) 818 4950
lasse.heinonen@finnair.fi

viestintäjohtaja Christer Haglund
puh. (09) 818 4007
christer.haglund@finnair.fi

talousviestintä- ja sijoittajasuhdejohtaja Taneli Hassinen
puh. (09) 818 4976
taneli.hassinen@finnair.fi

<http://www.finnair.fi/sijoittaja>

FINNAIR-KONSERNIN OSAVUOSIKATSAUS 1.1. – 30.9.2008

AVAINLUKUJA (Milj. euroa)

	2008	2007	Muutos	2008	2007	Muutos	2007
	1.7.-	1.7.-	%	1.1.-	1.1.-	%	1.1.-
	30.9.	30.9.		30.9.	30.9.		31.12.
Liikevaihto	559,7	545,2	2,7	1 682,3	1 611,8	4,4	2 180,5
Tulos ennen poistoja ja leasemaksuja, EBITDAR *	54,0	88,0	-38,6	166,2	216,8	-23,3	287,4
Lentokaluston leasemaksut	20,7	19,8	4,5	61,8	60,6	2,0	81,2
Liikevoitto/-tappio, EBIT*	2,8	39,2	-92,9	19,1	72,2	-73,5	96,6
Johdannaisten käyvän arvon muutokset	-26,1	3,4	-	-13,6	14,3	-	14,5
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja kertaluontoiset erät	-1,5	17,3	-	2,5	24,2	-89,7	30,4
Liikevoitto/-tappio, EBIT	-24,8	59,9	-	8,0	110,7	-	141,5
Kauden tulos (emoyhtiön omistajille kuuluva osuus)	-17,3	39,6	-	2,1	74,7	-	101,6

Liikevoitto EBIT % liikevaihdosta *	0,5	7,2	-	1,1	4,5	-74,7	4,4
EBITDAR % liikevaihdosta *	9,6	16,1	-	9,9	13,5	-26,6	13,2
Lentotoiminnan yksikkötuotot euro senttiä/RTK	67,4	68,9	-2,2	70,5	72,8	-3,2	72,6
Lentotoiminnan yksikkökulut euro senttiä/ATK	42,8	40,9	4,8	42,9	43,7	-1,7	43,5
Tulos /osake e (laimentamaton)	-0,15	0,41	-	0,02	0,77	-	1,04
Tulos /osake e (laimennusvaikutuksella)	-0,15	0,41	-	0,02	0,77	-	1,04
Oma pääoma/ osake e	7,54	7,68	-1,8	7,54	7,68	-1,8	7,70
Bruttoinvestoinnit MEUR	74,9	19,7	-	219,7	264,3	-16,9	326,3
Bruttoinvestoinnit % liikevaihdosta	13,4	3,6	-	13,1	16,4	-	15,0
Omavaraisuusaste %				46,2	37,5	23,2	47,0
Velkaantumisaste % (Gearing)				-8,7	17,7	-	-22,5
Oikaistu velkaantumisaste %				51,1	103,3	-	35,1
Rullaava 12 kk sijoitetun pääoman tuotto % (ROCE)				5,5	9,3	-	14,2
Rullaava 12 kk oman pääoman tuotto % (ROE)				3,6	8,3	-	12,9

* ilman myyntivoittoja, johdannaisten käyvän arvon muutoksia ja kertaluonteisia eriä.

Lentotoiminnan yksikkökulut c/ATK = Reittiliikenne liiketoiminta-alueena ja lomalennot liiketoimintayksikön toimintakulut (ilman johdannaisten käyvän arvon muutoksia ja kertaluonteisia eriä) / konsernin ATKt

TUNNUSLUKUIEN LASKENTAKAAVAT

Tulos / osake:

Kauden voitto

Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakemäärä

Oma pääoma/osake:

Oma pääoma

Tilinpäätöspäivän osakeantioikaistu osakemäärä

Velkaantumisaste, %:

Korolliset nettovelat *100

Oma pääoma + vähemmistöosuus

Operatiivinen liikevoitto:

Liikevoitto ilman myyntivoittoja, johdannaisten käyvän arvon muutoksia ja kertaluonteisia eriä

Oma pääoma = emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva osuus

Osavuositarkastuksen luvut ovat tilintarkastamattomia.

Sijoitetun pääoman tuotto, %: (ROCE)

Tulos ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut *100

Taseen loppusumma - korottomat velat (keskiarvo)

Korolliset nettovelat:

Korolliset velat - korolliset varat - pörssiosakkeet

Omavaraisuusaste, %:

Oma pääoma + vähemmistöosuus *100

Taseen loppusumma - saadut ennakot

Oman pääoman tuotto, %: (ROE)

Tulos *100

Oma pääoma + vähemmistöosuus (keskiarvo)

KONSERNIN TULOSLASKELMA (Milj. euroa)

	2008	2007	Muutos	2008	2007	Muutos	2007
	1.7.- 30.9.	1.7.- 30.9.	%	1.1.- 30.9.	1.1.- 30.9.	%	1.1.- 31.12.
Liikevaihto	559,7	545,2	2,7	1 682,3	1 611,8	4,4	2 180,5
Valmistus omaan käyttöön	0,5	1,1	-54,5	1,1	2,4	-54,2	3,0
Liiketoiminnan muut tuotot	4,3	26,1	-83,5	18,5	42,7	-56,7	52,8
Liiketoiminnan tuotot	564,5	572,4	-1,4	1 701,9	1 656,9	2,7	2 236,3
Liiketoiminnan kulut							
Henkilöstökulut	129,3	129,1	0,2	398,0	391,4	1,7	541,5
Polttoaineet	158,2	116,5	35,8	436,6	324,0	34,8	439,9
Lentokaluston leasemaksut	20,7	19,8	4,5	61,8	60,6	2,0	81,2
Muut vuokrat	13,3	16,0	-16,9	48,5	48,5	0,0	63,8
Kaluston aineostot ja huolto	19,5	17,0	14,7	58,4	58,4	0,0	76,7
Liikennöimismaksut	48,6	46,0	5,7	139,3	134,1	3,9	177,0
Maaselvitys- ja cateringkulut	38,1	39,1	-2,6	109,8	118,3	-7,2	154,3
Valmismatkatuotannon kulut	27,4	25,0	9,6	97,5	83,8	16,3	120,6
Myynti ja markkinointikulut	24,0	19,1	25,7	76,0	65,6	15,9	92,0
Poistot	32,0	33,5	-4,5	87,8	88,5	-0,8	112,6
Muut kulut	78,2	51,4	52,1	180,2	173,0	4,2	235,2
Yhteensä	589,3	512,5	15,0	1 693,9	1 546,2	9,6	2 094,8
Liikevoitto, EBIT	-24,8	59,9	-	8,0	110,7	-	141,5
Rahoitustuotot	5,4	2,0	170,0	18,0	8,2	119,5	17,2
Rahoituskulut	-2,9	-6,0	-51,7	-21,6	-15,3	41,2	-19,9
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	0,0	0,0	-	0,0	0,1	-	0,1
Tulos ennen veroja	-22,3	55,9	-	4,4	103,7	-	138,9
Välittömät verot	5,0	-16,1	-	-2,3	-28,6	-	-36,8
Kauden tulos	-17,3	39,8	-	2,1	75,1	-	102,1

Emoyhtiön omistajille kuuluva osuus	-17,3	39,6		2,1	74,7		101,6
Vähemmistölle kuuluva osuus	0,0	0,2		0,0	0,4		0,5
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos							
Laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa/osake	-0,15	0,41		0,02	0,77		1,04
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa/osake	-0,15	0,41		0,02	0,77		1,04

KONSERNIN TASE (Milj. euroa)

	30.9.2008	30.9.2007	31.12.2007
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	47,7	47,0	46,6
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	1 242,7	1 163,2	1 168,9
Osuudet osakkuusyhtiöissä	5,8	5,7	5,7
Muut rahoitusvarat	21,5	14,3	13,8
Laskennalliset verosaamiset	12,3	18,1	13,2
Yhteensä	1 330,0	1 248,3	1 248,2
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	37,6	39,8	36,1
Myyntisaamiset ja muut saamiset	358,5	307,6	287,3
Muut rahoitusvarat	357,7	231,8	518,6
Rahavarat	16,3	26,6	21,5
Yhteensä	770,1	605,8	863,5
Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät	35,3	11,2	34,7
Varat yhteensä	2 135,4	1 865,3	2 146,4
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	75,4	75,4	75,4
Muu oma pääoma	887,6	605,1	909,9
Yhteensä	963,0	680,5	985,3
Vähemmistön osuus	0,8	1,6	1,7
Oma pääoma yhteensä	963,8	682,1	987,0
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	149,1	118,7	143,4
Rahoitusvelat	242,8	313,6	269,6
Eläkeveloitteet	2,2	11,8	15,8
Yhteensä	394,1	444,1	428,8
Lyhytaikaiset velat			
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	0,0	23,1	12,1
Varaukset	53,3	56,5	53,6
Rahoitusvelat	51,9	70,3	54,5
Ostovelat ja muut velat	672,3	579,2	610,4
Yhteensä	777,5	729,1	730,6
Myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvät velat	0,0	10,0	0,0
Velat yhteensä	1 171,6	1 183,2	1 159,4
Oma pääoma ja velat yhteensä	2 135,4	1 865,3	2 146,4

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA (Milj. euroa)

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma									
	Osake- pää- oma	Osa- keanti	Yli- kurssi- rahas- to	Vara- rahasto	Suojaus- rahasto	Edellis- ten tilikau- sien voitto	Yhteensä	Vähem- mistö- osuus	Oma pää- oma yhteen- sä
Oma pääoma 1.1.2007	75,4	0,0	20,4	147,7	-21,1	377,5	599,9	1,6	601,5
Muuntoerot						-0,3	-0,3		-0,3
Osingonjako						-8,9	-8,9	-0,4	-9,3
Suojausinstrumenttien käyvän arvon muutos					15,1		15,1		15,1
Kauden voitto						74,7	74,7	0,4	75,1
Oma pääoma yhteensä 30.9.2007	75,4	0,0	20,4	147,7	-6,0	443,0	680,5	1,6	682,1

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA (Milj. euroa)

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma										
	Osake- pää- oma	Osake- anti	Ylikurs- si- rahas- to	Vara- rahasto	Suojaus- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Edellis- ten tilikau- sien voitto	Yhteensä	Vähem- mistö- osuus	Oma pää- oma yh- teen- sä
Oma pääoma 1.1.2008	75,4	0,0	20,4	147,7	26,8	244,9	470,1	985,3	1,7	987,0
Muuntoerot							0,2	0,2		0,2
Osingonjako							-31,9	-31,9	-0,6	-32,5
Vähemmistömuutos							0,0	0,0	-0,3	-0,3
Omien osakkeiden hankinta	0,0	0,0	0,0				-4,7	-4,7		-4,7
Luovutetut omat osakkeet/ Osakeperusteisten maksujen kustannus						2,1	0,8	2,9		2,9
Suojausinstrumenttien käyvän arvon muutos					9,1			9,1		9,1
Kauden voitto							2,1	2,1	0,0	2,1
Oma pääoma yhteensä 30.9.2008	75,4	0,0	20,4	147,7	35,9	247,0	436,6	963,0	0,8	963,8

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA (Milj. euroa)

	1.1.-30.9.2008	1.1.-30.9.2007	1.1.-31.12.2007
Liiketoiminnan rahavirrat			
Kauden voitto	2,1	75,1	102,1
Liiketoimet, joihin ei sisälly maksutapahtumaa 1)	69,7	79,8	100,0
Korkokulut ja muut rahoituskulut	21,6	15,3	19,9
Korkotuotot	-14,8	-8,1	-11,9
Muut rahoitustuotot	-3,2	-0,1	-5,1
Osinkotuotot	0,0	0,0	-0,2
Verot	2,3	28,6	36,8
Käyttöpääoman muutokset:			
Myynti- ja muiden saamisten muutos	-50,2	-86,3	2,4
Vaihto-omaisuuden muutos	-1,5	-1,3	2,4
Osto- ja muiden velkojen muutos	49,1	87,9	86,4
Maksetut korot	-9,6	-10,5	-14,6
Maksetut rahoituskulut	-3,5	-2,5	-2,3
Saadut korot	10,8	6,3	9,6
Saadut rahoitustuotot	3,2	0,1	0,5
Maksetut verot	-5,8	-15,6	-24,2
Liiketoiminnan nettorahavirta	70,2	168,7	301,8
Investointien rahavirrat			
Tytäryritysten luovutukset vähennettynä luovutushetken varoilla	0,0	0,0	0,6
Tytäryritysten hankinnat	-3,2	-0,6	-0,6
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	-6,2	-15,2	-15,4
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin	-199,8	-264,3	-346,2
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien korkosijoitusten nettomuutos	123,6	12,6	-205,6
Myytävisissä olevien osakkeiden nettomuutos	18,9	0,0	0,0
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynti	64,8	40,7	65,2
Saadut osingot	0,0	0,0	0,2
Pitkäaikaisten saamisten muutos	-7,7	1,1	1,7
Investointien nettorahavirta	-9,6	-225,7	-500,1
Rahoituksen rahavirrat			
Lainojen nostot	3,7	85,1	95,6
Lainojen takaisinmaksut ja muutokset	-51,3	-43,8	-115,0
Osakeanti	0,0	0,0	244,9
Omien osakkeiden hankinta	-4,7	0,0	0,0
Maksetut osingot	-31,9	-8,9	-8,9
Rahoituksen nettorahavirta	-84,2	32,4	216,6
Rahavirtojen muutos	-23,6	-24,6	18,3
Rahavarojen muutos			
Rahavarat tilikauden alussa	291,8	273,5	273,5
Rahavirtojen muutos	-23,6	-24,6	18,3
Rahavarat tilikauden lopussa	268,2	248,9	291,8

Konsernin rahavirtalaskelman liitetiedot	1.1.-30.9.2008	1.1.-30.9.2007	1.1.-31.12.2007
1) Liiketoimet, joihin ei sisälly maksutapahtumaa			
Poistot	87,8	88,5	112,6
Työsuhde-etuudet	-13,7	-4,8	6,8
Muut oikaisut	-4,4	-3,9	-19,4
Yhteensä	69,7	79,8	100,0
Muut rahoitusvarat	357,7	231,8	518,6
Rahavarat	16,3	25,3	21,5
Lyhytaikaiset rahavarat taseessa	374,0	257,1	540,1
Yli 3 kuukauden päästä erääntyvät	-99,1	-5,3	-222,7
Myytäviksi olevat osakkeet	-6,7	-2,9	-25,6
Rahavirtalaskelman rahavarat yhteensä	268,2	248,9	291,8

KONSERNIN OSAVUOSIKATSAUKSEN LIITETIEDOT

1. LAADINTAPERUSTA

Konsernin osavuositarkastus on laadittu EU:ssa käyttöön otettua kansainvälistä (IAS) 34 Osavuositarkastukset standardia noudattaen.

2. LAADINTAPERIAATTEET

Konserni on tämän osavuositarkastuksen laatimisessa soveltanut samoja laatimisperiaatteita kuin vuositilinpäätöksessään 2007 kuitenkin siten, että konserni on ottanut 1.1.2008 käyttöön seuraavan uuden tulkinnan:

IFRIC 11, IFRS 2 – Konsernin ja omia osakkeita koskevat liiketoimet. Tulkinta selventää omia osakkeita tai konserniyhtiöitä koskevien liiketoimien käsittelyä emoyhtiön ja konserniyhtiöiden tilinpäätöksissä ohjeistamalla näiden luokittelua omiana pääomana maksettaviin tai käteisarvoina maksettaviin osakeperusteisiin liiketoimiin. Tällä tulkinnalla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Lisäksi konserni on ottanut käyttöön seuraavan muutoksen standardeihin, joka on annettu vuoden 2008 aikana:

IAS 39 (Muutos) ja IFRS 7 (Muutos), Reclassification of Financial assets *. Muutos mahdollistaa rahoitusvarojen luokittelun pois kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä rahoitusvaroista tai myytävissä olevista rahoitusvaroista tietyin ehdoin ja vain erityisissä tilanteissa. Tällaisessa tapauksessa on annettava tilinpäätöksessä lisätietoja. Muutos on ollut sovellettavissa 1.7.2008 alkaen. Tällä tulkinnalla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Vuositalinpäätöksessä 2007 esitettyjen uusien standardien ja tulkintojen lisäksi konserni ottaa käyttöön vuonna 2009 seuraavat muutetut standardit ja tulkinnat, jotka on julkaistu 1.1.2008 jälkeen:

IFRIC 16, Hedges of a Net Investment in a Foreign Operation *. IFRIC 16 selventää ulkomaisen nettoinvestoinnin suojauksen kirjanpito-käsittelyä. Tämä tarkoittaa, että ulkomaisen nettoinvestoinnin suojaus liittyy eroihin toimintavälivaluutassa, eikä esittämisenvaluutassa. Lisäksi suojausinstrumentin haltija voi olla mikä tahansa konserniyhtiö. IAS 21, *Valuuttakurssien muutosten vaikutukset* -standardin määräykset soveltuvat suojattavaan erään. Konsernin johto on selvittämässä standardin muutoksen vaikutusta konsernin tilinpäätökseen. **

IFRIC 15, Agreements for the Construction of Real Estate *. Tulkinta selventää käsitelläänkö sopimuksia kiinteistöjen rakentamisessa IAS 11 *Pitkäaikais-hankkeet* vai IAS 18 *Tuotot* -standardin mukaisesti ja millä tavalla rakennusprojekteja on tulotettava. Tällä tulkinnalla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen. **

IAS 39 (Muutos), Financial instruments: Recognition and measurement – Eligible Hedged Items *. Sen mukaan inflaatiota ei voida erikseen määrittää suojattavaksi komponentiksi kiinteäkorkoisessa velassa. Lisäksi silloin, kun optioihin sovelletaan suojauslaskentaa, ei option aika-arvoa voida enää sisällyttää suojaamaan yksipuolista riskiä. Konsernin johto on selvittämässä standardin muutoksen vaikutusta konsernin tilinpäätökseen. **

* Ne standardien ja tulkintojen nimet, joista ei ole olemassa virallista käännöstä, esitetään englanninkielisinä.

** Kyseistä muutettua standardia/tulkintaa ei vielä ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

3. KRIITTISET TILINPÄÄTÖSARVIOT JA – HARKINNAT

Osavuositarkastuksen laatiminen edellyttää, että yhtiön johto tekee arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat raportoitujen varojen ja velkojen sekä tuottojen ja kulujen määriin. Toteutuneet tulokset saattavat olla erilaisia näihin arvioihin verrattuna.

Tämän osavuositarkastuksen laatimisen yhteydessä johdon tekemät merkittävät konsernin laadintaperiaatteisiin ja keskeisimpiin epävarmuustekijöihin liittyneet arviot ovat samoja, joita sovellettiin vuositilin päätöksessä 2007.

4. SEGMENTTIKOHTAISET TIEDOT

Liiketoimintasegmentit, Reittiliikenne, Lomaliikenne, Lentotoimintapalvelut ja Matkapalvelut, ovat konsernin ensisijainen raportointimuoto. Maantieteelliset segmentit, Suomi, Eurooppa, Aasia, Pohjois-Amerikka ja Muut, ovat konsernin toissijainen raportointimuoto. Liiketoimintasegmentit vastaavat vuositilin päätöksessä raportoituja segmenttejä.

ENSISIJAINEN RAPORTOINTIMUOTO- LIKETOIMINTASEGMENTTIKOHTAISET TIEDOT 1.1. – 30.9.2008

	Reittiliikenne	Lomaliikenne	Lentotoiminta- palvelut	Matkapalvelut	Konserni- eliminoinnit	Kohdistam- tomat erät	Konserni
Milj. euroa							
Ulkoisen liikevaihto	1 234,0	311,9	79,3	57,1			1 682,3
Sisäinen liikevaihto	75,5	5,9	250,7	2,9	-335,0		0,0
Liikevaihto	1 309,5	317,8	330,0	60,0	-335,0	0,0	1 682,3
Liikevoitto	1,5	14,6	7,8	3,2		-19,1	8,0
Osuus osakkuusyritysten tuloksista						0,0	0,0
Rahoitustuotot						18,0	18,0
Rahoituskulut						-21,6	-21,6
Tuloverot						-2,3	-2,3
Vähemmistöosuus						0,0	0,0
Kauden tulos							2,1
Muut erät							
Investoinnit	182,5	0,1	36,2	0,4	0,0	0,5	219,7
Poistot	56,8	0,3	28,7	1,0	0,0	1,0	87,8

ENSISIJAINEN RAPORTOINTIMUOTO- LIKETOIMINTASEGMENTTIKOHTAISET TIEDOT 1.1. – 30.9.2007

	Reittiliikenne	Lomaliikenne	Lentotoiminta- palvelut	Matkapalvelut	Konserni- eliminoinnit	Kohdistam- tomat erät	Konserni
Milj. euroa							
Ulkoisen liikevaihto	1 179,0	285,1	89,0	58,7			1 611,8
Sisäinen liikevaihto	78,8	4,7	231,5	3,4	-318,4		0,0
Liikevaihto	1 257,8	289,8	320,5	62,1	-318,4	0,0	1 611,8
Liikevoitto	63,4	14,5	8,5	3,8		20,5	110,7
Osuus osakkuusyritysten tuloksista						0,1	0,1
Rahoitustuotot						8,2	8,2
Rahoituskulut						-15,3	-15,3
Tuloverot						-28,6	-28,6
Vähemmistöosuus						-0,4	-0,4
Kauden tulos							74,7
Muut erät							
Investoinnit	237,2	0,8	23,3	0,8	0,0	2,2	264,3
Poistot	64,7	0,3	19,8	1,1	0,0	2,6	88,5

LIKEVAIHTO VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

	2008		2007		Muutos		2007	
	1.7.-30.9.	1.7.-30.9.	1.1.-30.9.	1.1.-30.9.	1.1.-30.9.	1.1.-30.9.	1.1.-31.12.	1.1.-31.12.
			%			%		
Milj. euroa								
Reittiliikenne	447,4	432,6	3,4	1 309,5	1 257,8	4,1	1 685,3	
Lomaliikenne	93,7	90,1	4,0	317,8	289,8	9,7	409,6	
Lentotoimintapalvelut	108,6	109,9	-1,2	330,0	320,5	3,0	433,9	
Matkapalvelut	18,3	19,0	-3,7	60,0	62,1	-3,4	82,3	
Konsernieliminoinnit	-108,3	-106,4	1,8	-335,0	-318,4	5,2	-430,6	
Yhteensä	559,7	545,2	2,7	1 682,3	1 611,8	4,4	2 180,5	

LIKEVOITTO ILMAN MYYNTIVOITTOJA, JOHDANNAISTEN KÄYVÄN ARVON MUUTOKSIA JA KERTALUONTEISIA ERIÄ VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

	2008		2007		Muutos		2007	
	1.7.-30.9.	1.7.-30.9.	1.1.-30.9.	1.1.-30.9.	1.1.-30.9.	1.1.-30.9.	1.1.-31.12.	1.1.-31.12.
			%			%		
Milj. euroa								
Reittiliikenne	-4,0	28,8	-113,9	-2,5	56,2	-104,4	76,2	
Lomaliikenne	6,0	7,8	-23,1	14,6	14,5	0,7	24,2	
Lentotoimintapalvelut	1,9	2,7	-29,6	8,8	7,3	20,5	10,3	
Matkapalvelut	1,3	1,3	0,0	3,1	3,8	-18,4	2,9	
Kohdistamattomat erät	-2,4	-1,4	71,4	-4,9	-9,6	-49,0	-17,0	
Yhteensä	2,8	39,2	-92,9	19,1	72,2	-73,5	96,6	

HENKILÖSTÖ KESKIMÄÄRIN SEGMENTEITTÄIN

	2008		2007		Muutos	
	1.1.-30.9.	1.1.-30.9.	1.1.-30.9.	1.1.-30.9.	1.1.-30.9.	1.1.-30.9.
			%			%
Reittiliikenne	4 254	4 145	2,6			
Lomaliikenne	456	372	22,6			
Lentotoimintapalvelut	3 658	3 730	-1,9			
Matkapalvelut	1 095	1 129	-3,0			
Muut toiminnot	151	158	-4,4			
Yhteensä	9 614	9 534	0,8			

TOISSIJAINEN RAPORTOINTIMUOTO- MAANTIETEELLISET SEGMENTIT LIKEVAIHTO KONSERNIN ULKOPUOLELLE MYYNTIKOhteittain

	2008		2007		Muutos		2007	
	1.7.-30.9.	1.7.-30.9.	1.1.-30.9.	1.1.-30.9.	1.1.-30.9.	1.1.-30.9.	1.1.-31.12.	1.1.-31.12.
			%			%		
Milj. euroa								
Suomi	90,3	99,0	-8,8	307,2	308,5	-0,4	419,7	
Eurooppa	256,9	246,8	4,1	755,7	762,2	-0,9	992,8	
Aasia	181,3	164,9	9,9	519,4	440,4	17,9	626,3	
Pohjois-Amerikka	21,8	21,3	2,3	51,9	49,5	4,8	63,2	
Muut	9,4	13,2	-28,8	48,1	51,2	-6,1	78,5	
Yhteensä	559,7	545,2	2,7	1 682,3	1 611,8	4,4	2 180,5	

5. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Konsernin riskienhallinnan periaatteisiin ei ole tehty merkittäviä muutoksia raportointikaudella. Riskienhallinnan tavoitteet ja periaatteet ovat yhdenmukaisia vuoden 2007 konsernin vuosikertomuksessa esitettyjen tietojen kanssa.

Alla olevat taulukot esittävät konsernin suojauslaskennassa käytettävien johdannaissopimusten nimellisarvon tai määrän ja käyvän nettoarvon.

JOHDANNAISSOPIMUKSET (Milj. euroa)

Johdannaiset	30.9.2008		30.9.2007		31.12.2007	
	Nimellisarvo (Milj. euroa)	Käypääarvo (Milj. euroa)	Nimellisarvo (Milj. euroa)	Käypääarvo (Milj. euroa)	Nimellisarvo (Milj. euroa)	Käypääarvo (Milj. euroa)
Valuuttajohdannaiset						
Suojauslaskennassa olevat erät (termiinit):						
Polttoaineen valuuttasuojaus	380,0	7,2	254,3	-17,1	267,0	-20,0
Lentokoneostojen suojaus	469,9	9,8	424,8	-15,0	463,0	-16,9
Leasemaksujen valuuttasuojaus	49,1	1,4	62,6	-3,2	56,3	-3,9
Suojauslaskennassa olevat yhteensä	899,0	18,4	741,7	-35,3	786,3	-40,8
Suojauslaskennan ulkopuoliset erät:						
Liiketoiminnan kassavirtojen suojaus (termiinit)	60,1	3,4	0,0	0,0	2,7	0,0
Liiketoiminnan kassavirtojen suojaus (optiot)						
Osto-optiot	20,4	0,3	28,2	0,0	54,3	0,1
Myyntioptiot	19,4	-0,1	28,2	-0,5	64,5	-0,6
Taseen suojaus (termiinit)	67,4	0,4	77,6	-1,3	47,2	-0,6
Yhteensä	167,3	4,0	134,0	-1,8	168,7	-1,1
Valuuttajohdannaiset yhteensä	1 066,3	22,4	875,7	-37,1	955,0	-41,9
	30.9.2008		30.9.2007		31.12.2007	
	Nimellisarvo (tonnia)	Käypä arvo (Milj. euroa)	Nimellisarvo (tonnia)	Käypä arvo (Milj. euroa)	Nimellisarvo (tonnia)	Käypä arvo (Milj. euroa)
Hyödykejohdannaiset						
Suojauslaskennassa olevat erät:						
Lentopetrolitermiinit	602 800	52,0	538 000	17,5	562 750	55,3
Suojauslaskennan ulkopuoliset erät:						
Lentopetrolitermiinit	69 200	-5,3	9 400	0,3	11 100	0,6
Gasoil termiinit	28 500	0,5	38 400	1,7	21 900	2,7
Jet differential termiinit	460 500	1,1	333 000	1,8	395 000	1,1
Optiot						
Ostetut, lentopetroli	45 000	2,0	28 500	2,0	64 500	2,0
Asetetut, lentopetroli	45 000	-3,9	57 000	-0,7	76 000	-0,7
Ostetut, gasoil	64 000	-2,9	51 000	3,3	48 500	3,1
Asetetut, gasoil	78 500	0,0	99 000	-0,8	86 500	-0,5
Yhteensä		43,4		25,1		63,5
	30.9.2008		30.9.2007		31.12.2007	
	Nimellisarvo (Milj. euroa)	Käypääarvo (Milj. euroa)	Nimellisarvo (Milj. euroa)	Käypääarvo (Milj. euroa)	Nimellisarvo (Milj. euroa)	Käypääarvo (Milj. euroa)
Korkojohdannaiset						
Valuutan- ja koronvaihtosopimukset						
Suojauslaskennassa olevat erät:	18,6	-8,5	30,3	-13,6	26,9	-13,6
Suojauslaskennan ulkopuoliset erät:	12,4	-7,4	17,1	-10,2	15,4	-10,1
Yhteensä	31,0	-15,9	47,4	-23,8	42,3	-23,7
Koronvaihtosopimukset						
Suojauslaskennassa olevat erät:	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Suojauslaskennassa ulkopuoliset erät:	20,0	0,7	20,0	1,0	20,0	0,9
Yhteensä	20,0	0,7	20,0	1,0	20,0	0,9
Osakejohdannaiset						
Optiot						
Osto-optiot, osake	15,4	0,0	16,6	3,2	16,1	8,4

6. YRITYSHANKINNAT JA MYYNNIT

Konsernin tytäryhtiö Oy Aurinkomatkat - Suntours Ltd Ab teki 23.10.2007 sopimuksen, jolla se osti osake-enemmistön kaikista kolmesta Calypso-yritysryhmään kuuluvasta venäläisestä yhtiöstä. Osakekannasta 80 % ja määräysvalta siirtyi tammikuussa 2008, jolloin yhtiö liitettiin osaksi konsernia. Kauppahinnasta on kirjattu investointina osakkeisiin 2,5 milj. euroa. Tarkastelujakson aikana on Horizon Travel osakkeista maksettu lisäkauppahintaa 0,4 milj. euroa, joka on kirjattu investointina osakkeisiin.

7. TULOVEROT

Tuloverot on merkitty tuloslaskelmaan käyttäen verokantaa, jota sovelletaan vuoden odotettuun kokonaistulokseen.

8. OSAKEKOHTAINEN OSINKO

Yhtiökokous päätti 27.3.2008 jakaa osinkoa 0,25 euroa osaketta kohti. Kokonaisosingon määrää 31,9 miljoonaa euroa, perustuu rekisteröityjen osakkeiden määrään 1.4.2008. Osingot maksettiin 7.4.2008.

9. AINEETTOMIEN JA AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOS

	30.9.2008	30.9.2007	31.12.2007
Kirjanpitoarvo kauden alussa	1 250,2	1 067,4	1 067,4
Käyttöomaisuusinvestoinnit	241,7	264,3	326,3
Ennakoiden muutos	-13,6	15,8	35,8
Vähennykset	-64,8	-40,7	-66,7
Poistot	-87,8	-88,5	-112,6
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	1 325,7	1 218,3	1 250,2

Myytäväenä olevien hyödykkeiden osuus kauden alussa	34,7	7,6	7,6
Myytäväenä olevien hyödykkeiden osuus kauden lopussa	35,3	8,1	34,7

10. KOROLLINEN VIERASPÄÄOMA

Tarkastelujakson aikana konsernin lainoja lyhennettiin lyhennysohjelman mukaisesti, lisäksi joukkovelkakirjalainaa ostettiin 23,0 milj. eurolla takaisin. Muut kirjanpidossa esitetyt lainojen nostot liittyvät vanhoihin vakuudellisiin lainoihin, joiden poikkeuksellisesta sopimusrakenteesta johtuen nettolyhennys kirjataan bruttona sekä nostoksi että lyhennykseksi.

11. VASTUUSITOUMUKSET (Milj. euroa)

	30.9.2008	30.9.2007	31.12.2007
Muut omasta puolesta annetut vakuudet, pantit	268,3	282,8	263,1
Vakuudet samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta, takaukset	67,5	60,9	67,5
Yhteensä	335,8	343,7	330,6

Investointisitoumukset aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä 30.9.2008 olivat 1.360,0 miljoonaa euroa (31.12.2007 1.311,1 miljoonaa euroa)

12. VASTUUT (Milj. euroa)

	30.9.2008	30.9.2007	31.12.2007
Lentokaluston leasemaksuvastuut	301,5	333,2	324,8
Muut vastuut	201,5	181,8	177,7
Yhteensä	503,0	515,0	502,5

13. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Lähipiiritapahtumat on esitetty Finnairin vuoden 2007 vuosikertomuksessa. Tilinpäätöshetken jälkeen ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

Liiketoimet ja avoimet saldot osakkuusyritysten kanssa olivat raportointikaudella merkitykseltään erittäin vähäisiä.

14. LENTOLIIKENNESUORITTEET 1.1.-30.9.2008

	Koko- liikenne	Eurooppa	Pohjois- Amerikka	Aasia	Kotimaa	Reitti- liikenne yhteensä	Loma- liikenne	Rahti
Matkustajat (1000)	6 248	3 088	114	965	1 101	5 267	981	
Muutos % ed.v.	-6,8	-13,8	5,4	15,1	-14,5	-9,5	10,3	
Rahti ja posti (1000 kg)	78 225	15 683	5 544	52 128	2 304	75 660	281	78 225
Muutos % ed.v.	10,0	-2,5	-0,7	25,0	-7,8	14,9	-20,1	10,0
Tarjotut hkm (milj.)	21 702	6 413	896	9 228	1 055	17 590	4 112	
Muutos % ed.v.	8,6	-4,5	4,6	22,5	-4,7	8,5	9,1	
Myydyt hkm (milj.)	16 224	4 259	752	6 942	624	12 577	3 648	
Muutos % ed.v.	6,9	-8,4	5,4	17,4	-8,2	5,2	13,3	
Matkustajakäyttöaste %	74,8	66,4	84,0	75,2	59,2	71,5	88,7	
Muutos %-yks. ed.v.	-1,2	-2,8	0,6	-3,3	-2,2	-2,2	3,3	
Tarjotut tnkm (milj.)	3 357							727
Muutos % ed.v.	11,0							10,9
Myydyt tnkm (milj.)	1 901							448
Muutos % ed.v.	8,6							13,9
Kokonaiskäyttöaste %	56,6							61,7 *
Muutos %-yks. ed.v.	-1,3							1,6

* Laskentaperusteena on käytetty keskimääräistä operatiivista kuljetuskapasiteettia.

15. KATSAUSKAUDEN JÄLKEISIÄ TAPAHTUMIA

Katsauskauden jälkeen ei ole ollut merkittäviä tapahtumia kuin osavuositarkastuksessa jo selostettuja asioita.